

Poprvé jsme viděli rozstřílené domy, vzpomínají pamětníci na přepravu do mise UNPROFOR

10.4.2026 - Miroslav Vyšata, Petr Janoušek | Vojenský historický ústav Praha

Před 34 roky se Československo zapojilo do mírové mise UNPROFOR na Balkáně. V dubnu 1992 se československý prapor pod velením podplukovníka Karla Blahny přesunul po železnici do chorvatského Karlovice. První skupina vojáků dorazila na místo 12. dubna 1992. Druhá a třetí skupina vojáků ji následovaly další den.

Začala tak významná etapa novodobých vojenských dějin našeho státu. Mise UNPROFOR je pozoruhodná hned z několika důvodů. Měla unikátní poslání, neboť jejím cílem bylo na základě mandátu OSN pomoci vytvořit podmínky pro hledání politického řešení mezi znesvářenými etniky. Představovala ovšem také logistickou výzvu. Československá armáda musela zvládnout vypravit 500 vojáků do konfliktní oblasti - včetně veškeré výzbroje a výstroje. Jako nejvhodnější varianta se ukázala doprava po železnici z jihočeského Velešína do chorvatského Karlovice. Ve vzpomínkách pamětníků, novodobých válečných veteránů, které systematicky zachycuje Vojenský historický ústav Praha, utkvěly peripetie či některé opomíjené okolnosti celého přesunu.

Společně jsme to zvládli

Příprava byla důkladná a vycházela z toho, že vojáci chystající se do mise byli dlouhodobě soustředěni ve Výcvikovém středisku mírových sil OSN v Českém Krumlově.

nadporučík Miroslav Matis - náčelník tankové a automobilní služby, štáb praporu:

Naložili jsme si posilovnu

Samotný Velešín se nachází nedaleko od Českého Krumlova. Vše potřebné museli mít vojáci s sebou.

rotmistr David Vratislavský - kulometník, 3. rota rychlého nasazení:

Rakušané, Kanadáné, Švédové

Již během jízdy vlakem se vojáci setkali s příslušníky dalších armád. Jen pár let po sametové revoluci šlo přitom o unikátní situaci. Výhodou bylo, že se jednalo o vojenský transport, který zastavoval jen velmi málo.

major Pavel Schod - zástupce velitele 3. roty rychlého nasazení:

„Na první stanici v Rakousku k nám přistoupili rakouští vojáci, kteří nám

rotmistr David Vratislavský - kulometník, 3. rota rychlého nasazení:

„V Záhřebu jsme se setkali s Kanadany. Podávali jsme si věci z vlaku do vlaku. Už nevím, co jsme dali my jim, protože jsme toho tolik neměli. Od nich jsme ale dostali třeba žvýkácí tabák, který mi ale přišel docela hnusný, protože jsem v té době moc nekouřil.“

kapitán Vladislav Modrý - velitel 3. čety, 3. rota rychlého nasazení:

Hořící panelák

Velitel praporu Karel Blahna se do Karlovace přesunul vozem tzv. po ose. Na místě si naplno uvědomil svou odpovědnost za celou sestavu.

podplukovník Karel Blahna - velitel praporu:

Válka je blízko

U Karlovace českoslovenští vojáci spatřili také chorvatské vojáky, kteří se chystali na frontu.

rotmistr Martin Prokop - starší průzkumník, 3. četa, 1. rota rychlého nasazení:

Další cesta československých vojáků vedla do operačního prostoru v oblasti Plitvických jezer v tehdejší separatistické Republice Srbská Krajina na území dnešního Chorvatska. Tam začali plnit svěřené úkoly.

Miroslav Vyšata, Petr Janoušek

<https://www.vhu.cz/poprvе-jsme-videli-rozstrilene-domy-vzpominaji-pametnici-na-prepravu-do-mise-u-nprofor>